

februari stelden vijf grote Amerikaanse banken 26 miljard dollar beschikbaar voor een groep huizenbezitters die in de kredietcrisis onder valse voorwendselen uit hun huis waren gezet. Waarschijnlijk zullen banken ook in 2013 hun blazen met veel geld moeten oppoetsen. HSBC, Europa's grootste bank, deed dat nog net in het oude jaar. Half december werd bekend dat de bank anderhalf miljard euro heeft betaald aan de Amerikaanse justitie om onder vervolging wegens witwaspraktijken uit te komen.

Eurocrisis (1) Luide stemmen

Luid waren de klachten over politici die te traag handelen en daardoor achter de financiële markten aanhobbelen. Toch hielden beleggers politieke ontwikkelingen zelden zo scherp in het oog als afgelopen jaar. Een stembusgang in Griekenland haalde in het verleden nauwelijks de krant. De eurocrisis zorgde ervoor dat de financiële wereld de verkiezingen in Griekenland bijna live mee

OOK DE VERKIEZINGEN IN FRANKRIJK EN NEDERLAND WERDEN NAUWLETTEND GEVOLGD UIT ANGST DAT EUROSCEPTICI DE MACHT ZOULDEN GRIJPEN

beleefde. En ook de verkiezingen in Frankrijk en Nederland werden nauwlettend gevolgd uit angst dat eurosceptici de macht zouden grijpen. De winnaars in beide landen gaan zware tijden tegemoet. Om te overleven zullen François Hollande en Mark Rutte harde bezuinigingsmaatregelen moeten overleven. Ervaringen van een aantal Europese collega's kunnen niet al teveel hoop geven. De eind 2011 gekozen premier Rajoy heeft het erg moeilijk in Spanje, terwijl zijn Italiaanse collega Monti zijn vertrek al heeft aangekondigd. Misschien is het beter een voorbeeld te nemen aan België. Het land maakte zichzelf belachelijk

door in crisistijd 541 dagen de tijd te nemen voor de samenstelling van een nieuwe regering. Het land kwam onder vuur te liggen van financiële markten. Totdat Elio di Rupo in december 2011 een coalitie wist te smeden in het hopeloos verdeelde land. Binnen recordtijd veranderde België van kneus in veilige haven voor beleggers. Het land hoeft niet langer torenhoge rentes te betalen om geld te lenen. Inmiddels geven beleggers geld toe om Belgische staatsleningen te kopen.

Eurocrisis (2) Crisisjargon

Na bijna drie jaar heeft de Eurocrisis definitief zijn eigen jargon gekregen. Noodfondsen ESM en EFSF horen evengoed tot het standaardrepertoire in berichtgeving als stresstesten, grexit en de bazooka van Mario Draghi. Sommige begrippen blijven lange tijd hardnekkig terugkeren om vervolgens een stille dood te sterven. Dat was bijvoorbeeld het geval met de eurobond. In 2011 sluimerde het idee regelmatig rond dat staats-

leningen die door alle landen van de eurozone gezamenlijk zouden worden uitgegeven de onrust konden beteugelen. Steeds opnieuw verwierp vooral Duitsland ieder plan in die richting. Afgelopen mei hingen de eurobonds opnieuw boven de markten. Het grote verschil met voorgaande keren was dat nu ook gerenommeerde instituten als het Internationale Monetair Fonds (IMF) en de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (Oeso) toespelingen maakten op gemeenschappelijke schulden in de eurozone. Het gebruik van het woord 'eurobond' werd daarbij zorgvuldig vermeden.

Uiteindelijk betekende de Eurotop van eind juni het definitieve einde van alle eurobond-plannen. Tegen de verwachting in boekten regeringsleiders forse vooruitgang in de bestrijding van de crisis. Onder zware druk uit Zuid-Europa ging Angela Merkel akkoord met nieuwe miljarden aan noodsteun. Op één vlak hield ze haar been in ieder geval stijf: "geen eurobonds zolang ik leef".

